

Avaaraq Olsens tale til Kongeparret

Taler

Avaaraq Olsen
Borgmester, Sermersooq
Kommune

Dato

4. juli 2024

Sted

Byrådssalen, Nuuk Rådhus,
57G7+MFG, Nuuk 3900,
Grønland

Deres Majestæter
Deres Kongelige Højheder
Naalakkersuisut Siulittaasuat
Kommunalbestyrelse
Ærede gæster

Til at begynde denne officielle modtagelse, vil jeg invitere kunster Tukummeq
Qaavigaq herop. Tukummeq vil fortælle lidt om den traditionelle grønlandske
'qulleq', som betyder lampe, og udføre en tænding for os. Værsgo' Tukummeq.

Tusinde tak Tukummeq, for at dele din viden med os for at tænde tranlampen
for os.

Det er mig en stor glæde at kunne byde velkommen her i byrådssalen i
forbindelse med Kongeparrets første besøg i Nuuk efter tronskiftet den 14.
januar i år.

Jeg vil gerne starte med at knytte et par ord til det rum, som vi befinder os i.

For når man kigger op og rundt, kan man se, at vi er omgivet af grønlandsk
historie.

Hans Lynges motiver, som er vævet til vægtæpper, fortæller historien om vores
land og vores folk.

Vores tætte tilknytning til naturen, både på åndeligt plan og som legeplads for vores yngste, men også som den primære kilde til overlevelse gennem fangererhvervet.

Vores fællesskab, hvor alle bidrager med det de kan, og vi deler, det vi har, med hinanden.

Og med påvirkning fra dem, der gennem tiden har besøgt vores land, har vores kultur og tro også udviklet sig.

Vi har fornyelig markeret og fejret vores Nationaldag. Her er både sælfangstkonkurrencer, men også gudstjenester i kirken en fast del af traditionen. Et bevis på, at den historie, som er afbilledet her i rummet, stadig er en del af vores selvforståelse, og er noget vi værner om og passer på.

Vægtæpperne fortæller vores historie. Men jeg vil gerne fortælle jer lidt om *vægtæpperne* historie.

Hans Lyngé, som blev født her i Nuuk i 1906, var en bemærkelsesværdig personlighed, kendt for sin evne til at levendegøre fortiden og bringe værdierne fra den gamle tid ind i nutiden.

Hans livsrejse tog ham fra at være lærer og politiker til ekspeditionsrejsende i Upernavik-distriktet, samtidig med at han gennemførte en uddannelse på billedhuggerskolen på Kunstakademiet i København.

Han bliver ofte karakteriseret som Grønlands nationale kunstner i 1900-tallet, og var derfor også et oplagt valg, da Nuuk Kommune skulle udpege en kunstner til at udsmykke rummet her.

Det var dog en ny og ukendt metode for Hans Lyngé, at hans malerier og tegninger skulle omsættes til vævede værker.

Det var faktisk første gang, man brugte den teknik her i Grønland, og materialet skulle så vidt muligt være sydgrønlandsk uld, som blev spundet her i Nuuk og farvet med blandt andet plantefarver fra bark, lav og lyng.

Selve vævningerne blev udført af fire dygtige vævere, Mette Lise Rössing, Gina Hedegaard Nielsen, Pernille Ponsaing og Bodil Bødtker-Næss, som undervejs havde Hans Lynges originaler ved siden af sig som ledetråd og inspiration.

Arbejdet med udsmykningen af byrådssalen strakte sig over 17 år, fra 1981 til 1998.

Desværre gik Hans Lynge bort allerede i 1988, og først ti år senere kunne det sidste vægtæppe afsløres af hans søn, Torben Emil Lyng. Han nåede altså aldrig selv at se det færdige resultat...

Vægtæpperne er blevet utroligt populære, og vi modtager ugentligt besøg af turister, som kommer for at beundre de storslåede værker. Vi synes også, at de danner den perfekte ramme for besøget her i dag, som jo på sin egen måde, også er en del af historien...

Deres Majestæter

Ligesom den del af Grønlands historie, som er fortalt her på væggene, er også forholdet mellem Grønland og Kongehuset en vigtig del af vores historie. Vores fælles historie.

Det er over 100 år siden, at Deres oldefar, Christian 10., besøgte vores land. Og de efterfølgende generationer, både i Deres familie og her i vores land, har bygget videre på relationen, som bliver stærkere og stærkere for hver gang vi mødes.

Jeg blev fornyelig spurgt ind til, hvorfor jeg tror, at Kongeparret er så populære her i Grønland.

En del af mit svar var, at Kongeparret er populære i Grønland, fordi De gennem mange år har vist interesse og respekt for vores kultur, vores samfund, vores natur og vores folk. Og det er noget vi kan mærke.

Da Deres Kongelige Højheder fik deres grønlandske navne, blev det endnu en

gang meget klart, hvor stor en tilknytning hele familien har til Grønland.

I Grønland føler vi os ekstra tæt forbundne med folk, som er født det samme år som os, eller som hedder det samme som os. Jeg er derfor sikker på, at der rundt omkring i landet sidder Minik'er og Ivalo'er, som føler sig lidt ekstra forbundet med Dem.

Vi er heller ikke i tvivl om, at den kongelige familie sætter pris på grønlandsk kunst og kultur – ligesom H.M. Dronning Margrethe gør, men også Prins Henrik i den grad gjorde.

Det vil jeg gerne lige vende tilbage til, men først vil jeg præsentere en af vores dygtige, lokale kunstnere – Kim Kleist-Eriksen.

Han er nemlig kunstneren bag Kommuneqarfik Sermersooqs officielle gave til Kongeparret.

Kims kunst er helt exceptionel, og derfor også en Konge og Dronning værdig.

Kim har en unik stil, men han bygger også videre på en lang grønlandsk tradition, hvor så meget af fangstdyrene som muligt skal bruges og udnyttes.

Han er en del af den yngre kunstnergeneration, der på sin egen måde fører vores kultur og håndværkstraditioner videre.

Jeg tænker, at De måske bedre end nogen anden kender til, at der kan findes en lang tradition for, hvordan man udfører et erhverv, men at det er vigtigt, at man finder sin egen vej.

Under det daværende Regentpars besøg i Grønland i 2015, var Kim en af de lokale kunstnere, der her i Nuuk viste sine værker frem for Dem.

Først kiggede Deres mor forbi Kims udstilling, og prøvede nogle af ringe, som han udstillede i dagens anledning. De var desværre alle sammen for store.

Så kom Deres far til Kims udstilling.

Prinsen nærstuderede Kims værker, spurgte ind til hans teknik, og nævnte, nogle af de øvrige grønlandske kunstnere han havde mødt, blandt andet Aron Kleist, som han synes var meget dygtig.

Prinsen spurgte ind til Kims værker, og var vældig interesseret i at købe et af dem.

Men hver gang Prinsen løftede en skulptur, og spurgte om den var til salg, måtte Kim skuffe ham med svaret om, at skulpturen allerede havde en ejer.

Kim endte faktisk med at fortælle Prinsen, at ingen af de værker, han havde med på dagens udstilling var til salg...

Prinsen begyndte nu at beskrive former og dyremotiver, som han gerne ville have Kim til at lave en helt ny skulptur ud fra.

Kim svarede, at han desværre ikke udfører arbejde ud fra specifikke bestillinger, da de kan sætte begrænsninger i den kreative proces.

Prinsen virkede heldigvis imponeret, og kvitterede med et smil, mens han sagde "Der er kun to grønlandere, der har sagt nej til mig. Aron Kleist og nu også dig!" ...

Så ligesom Hans Lyngé var det oplagte valg til at udsmykke dette rum, har Kim vist sig at være den oplagte kunstner til at lave det værk, som vi lige om lidt vil afsløre og overrække til Deres Majestæter.

Men først får Kim ordet...

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale, Kongehuset

Relateret

H.M. Kong Frederik X's tale ved Naalakkersuisuts officielle middag i Nuuk
4. juli 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/avaaraq-olsens-tale-til-kongeparret>